

Šafov

Kraj: Jihomoravský

Správní obvod: Znojmo

Nadmořská výška: 439 m n. m.

Počet obyvatel: 140

Adresa URL: www.safov.cz

Okres: Znojmo

GPS souřadnice: 48.866805N, 15.734656E

První pís. zmínka: 1323 (701 let)

PSČ: 671 06

Historie obce Šafov

První konkrétnější důkazy o osidlování šafovského pohřebiště pocházejí z 8. století. Je to nález slovanského žárového pohřebiště v blízkosti rakouských hranic. Vzniklá osada se rozvíjela a stávala se trvalou součástí zeměpanského Vranovského hradu, který býval český s celou okolní krajinou.

První písemná zmínka o Šafově je z 28.9.1323 v listině, kterou směnili král Jan Lucemburský s pánem Jindřichem z Lipé zeměpanské statky moravské Vranov a Jevíčko za zboží Tachovské v Čechách. Za husitských válek prošla několikrát obcí a okolím husitská a rakouská vojska. V krutých bojích Šafov několikrát změnil majitele a z obce po ústupu Husitů zbyly jen spálené sutiny. Celé okolí bylo vyhlazeno a dílo dokonala morová epidemie.

Značný rozkvět zaznamenala obec v době, kdy byl majitelem Vranovského hradu krajský hejtman ve Znojmě Zdeněk Lomnický z Meziříčí (tedy kolem roku 1540). Došlo k obnově vesnice, pozvedla se řemesla.

Roku 1540 udělil císař Šafov podruhé městská práva, která za husitských válek pozbyl. Šafov se povyšuje na městečko, dostává erb, stříbrnou pečeť, povolení řemesel a trh na sv. Bartoloměje.

Dále právo výčepní (hospoda byla vystavěna v roce 1620), právo provozu mlýna později potvrzují Ferdinand II., Karel VI., Marie Terezie, Josef II., František II. a naposledy Ferdinand I. v roce 1839.

Každý z panovníků přidával městečku další výhody a výsady. Přibývaly trhy vánoční, týdenní obilní trh, jedenkrát měsíčně se konal dobytčí trh. Bylo tu i právo soudit. V té době rozkvětu řemesel a bohatství městečka se obnovilo opevnění, které pocházelo z dob před husitskými boji. Opevnění vydrželo do roku 1647, kdy byl Šafov zničen Švédy. Zdi a tři brány, kterými se do městečka vcházelo, byly postupně rozebrány. Nejdéle se zachovala Petřinská brána (do roku 1889).

Za Zdeňka Lomnického se rozšířilo ve Vranově a jeho okolí učení Českých bratří a luteránství.

Ani další majitelé Vranova nebyli katolíci. Katolická kaple s farou, která zde stála od roku 1516, byla v roce 1552 přeměněna na farní kostel. Ten vlivem nekatolického vranovského panstva přešel s farou v roce 1556 do nekatolických rukou. Luteránští pastoři zde působili až do roku 1631, kdy byli vytlačeni katolickými misionáři. Pro nedostatek katolických kněží tehdy farnost zanikla. Farář byl opět jmenován v roce 1703.

Významnou událostí v historii Šafova byl vznik židovské obce. Bylo to za vlády Marie Terezie (1740 - 1780). V roce 1785 byl vybudován židovský hřbitov a templ. Židovská škola byla založena v roce 1800.

V roce 1790 žilo v obci v 64 domech 556 Židů (z 1096 obyvatel), v roce 1934 z 1243 bylo 632 Židů. Pak už počet židovského obyvatelstva klesá. V roce 1900 při sčítání lidu žilo v 224 domech 942 občanů, z toho 374 Židů. Většina obyvatel byla německé národnosti, pouze 15 české. Zaměstnáním většinou zemědělci a drobní řemeslníci.

Na počátku století byly v městečku 2 školy - židovská a křesťanská, školní knihovna, pošta, telegraf,

záložna, katolický kostel s farou, židovský templ, obvodní lékař a porodní asistentka. Čtyřikrát ročně se konal výroční trh, jednou za měsíc trh dobytčí a pak trhy týdenní.

Po roce 1918, kdy vznikla Československá republika a uzavřely se státní hranice s Rakouskem, ochromil se obchod obyvatel Šafova a Rakouska, přetrhla se síť trhů a obyvatelé městečka chudli. Upadal obchod a řemesla, nastalo vystěhovalectví. Ve vesnici byla spousta prázdných domů, zejména židovských. V těch se dočasně usazovali čeští lidé, kteří se vystěhovávali z Rakouska. Nenacházeli tu možnost slušné obživy, proto se po čase stěhovali dále do vnitrozemí. Česká menšina se pomalu zvětšovala, ale žila v chudobě, protože nevlastnila půdu.

Po mnichovském diktátu obec a okolí prakticky opustilo české a židovské obyvatelstvo. Po ukončení 2. světové války došlo k vysídlení německého obyvatelstva a k dosídlování obce českým obyvatelstvem.

